

1. Великий План

Мій тато має Великий Антикризовий План. Про деталі плану ми дізналися на екстреному родинному зібранні.

Зібралася вся сімейка – татусь, мамуся, бабця з Ланселотом, я, звичайно ж, і навіть наші близнята, хоч їм усього лише рік із хвостиком.

Постукавши ложкою по столу та втихомиривши присутніх, тато розпочав промову.

– Дороженькі мої, ми всі – у ВЕЛИКИЙ СКРУТИ!..

– Великі струдлі? – перепитала бабця. Вона в нас трохи глухувата, й інколи чує щось не те. – А що то за струдлі, синку? З маком? З маком я люблю. Тільки не кажи, що з агрусовим варенням, бо їх я ненавиджу!

Я аж рота роззявив: що вона плете?

– Не буде ніяких струдлів, мамо! Я кажу, що ми у скруті! У нас – Велика Криза, і нам потрібен Великий Антикризисний План! – підвищив голос тато.

– О, вибач, синку, – мовила, посміхаючись, бабця, – а то я ще собі подумала: “Дивно, що Рональд зібрав нас усіх заради якихось струдлів, хай навіть і великих”. Хоча, зрештою, всі твої ідеї дещо вражають, чи не так?

– Дякую, ви умієте підбадьорити, – холодно відказав татусь.

Мама зітхнула. Тато насупився, пригладив бороду, а тоді продовжив:

– Ми маємо клопіт з грошима, і клопіт у тому, що грошей ми не маємо. На банківському рахунку в нас не залиши-

лось нічого. Скажу чесно: у нас там навіть менше, ніж нічого.

– Як же може бути “менше, ніж нічого”? – спантеличено перепитав я.

– Це називається овердрафт, Ніколаसे, – пояснив Ланселот. – Це означає, що ми заборгували гроші самому банку.

– Саме так, – понуро мовив тато. – А все через те, що Сирочок та Помідорця обходяться нам занадто дорого.

Мамуся подивилася на тата з докором:

– Скільки разів тобі нагадувати, що наших близнят звати Джеймс і Ребекка, а не Сирочок і Помідорця!

– Годі тобі, Брендочко, – втрутилася бабуся. – Нам усім дуже подобаються ці жартівливі імена. До того ж вони нагадують про чудесне народження маляток у “бусику” для доставки піци. Бачила б ти обличчя моїх друзів, коли я кажу їм, що мої онуки звуться Сирочок і Помідорця!

– А ось я не бажаю розважати ваших друзів іменами моїх дітей! – різко відказала мама. – І щоб я від вас більше не чула оцих: “Ой, Сирочку! Ой, Помідорцю! Мої смачненькі, ням, ням!”

– Хоч як би ми їх не називали, – спробував розрядити напругу тато, – все одно вони обходяться нам занадто дорого. Вони забагато їдять. Вони потребують надто багато одягу і переводять надто багато підгузків. Вони зроблять нас жебраками!

– То ти пропонуєш, щоб вони бігали голяка?! – обурилася мама.

– Звичайно ж, ні. Я хочу сказати, що ми мусимо щось із цим робити!

– Ну, то де ж твій Великий Антикризовий Струдель? – поцікавилася мама.

– Він у мене справді є, – тріумфально мовив татусь. – Тобто я маю на увазі Антикризовий План. Їх навіть кілька. Я бачу декілька способів заробити гроші – і декілька способів їх зекономити.

Було видно, що татові слова стривожили маму, адже більшість його попередніх планів гарантовано приносили лиш одне – клопоти.

– Отже, – вів далі тато, – ідея, як заробити гроші, номер один – ми продамо близнят!

Мама мало зі стільця не впала.

– Як же можна продати Сирочка?

– Це тільки припущення, – квапливо відповів тато. – Бачу, ця ідея вам не до вподоби. Мені, зізнаюся, так само. Тоді (і це – наступна пропозиція) ми продамо Ніколаса.

– Тату! – скрикнув я.

– Що, її також ніхто не підтримує? Добре, заспокойтеся. Зате наступна вам точно сподобається. Пропоную продати бабцю.

– Заради бога, Роне, – не витримала мама. – Перестань розпродувати нашу сім'ю і

запропонуй, врешті-решт, щось путне! І не дивись так на мене: я теж не продаюся.

Тато обвів усіх нас голодним поглядом. Він скидався на лиса у курнику.

– Не треба на нас так дивитись, – перелякано мовила бабця. – Ти нагадуєш канібала, який прикидає, хто з нас смачніший.

– О! Добра ідея! – зрадів татусь. – Це може заощадити нам купу грошей. Ми можемо їсти одне одного, і тоді зекономимо на харчах! Ну? То з кого почнемо?

– Із тебе! – гукнули ми хором.

– Ой-ой! – аж відсахнувся тато, вдаючи, що страшенно налякався. – Годі, годі! Я зрозумів ваш натяк! Більше так не жартуватиму. А тепер прошу всіх заспокоїтись і вислухати мене останній раз, тому що я справді маю Великий План. Пропоную започаткувати фермерське господарство.

2. Що несуть корови?

Мій тато завжди продукує фантастичні ідеї, а остання, на мою думку, просто блискуча! Хоча присутні, здається, не поділяли мого захвату. Якийсь час усі мовчали, розгублено перезираючись.

Нарешті озався Ланселот:

– Ну-у, дорогенький! Не так-то просто стати фермером. Для початку доведеться оселитися десь за містом.

– Не збираюся я нікуди переселятися, – категорично заявила мама. – Мені й тут добре.

– Мені також, – несміливо докинув я. Мене раптом вжахнула перспектива покинути рідний дім.

– Не засмучуйтесь, – заспокоїв нас тато, – переїжджати нам не доведеться, фермерством ми будемо займатися просто тут.

– Це найбезглуздіша зі всіх твоїх безглузвих ідей, – сказала мама.

– Те, що я пропоную, – не зовсім фермерство. Це радше міні-фермерство: якась дрібна худібка, кілька курочок, грядочки з овочами...

– Так жила наша родина під час війни, – зраділа бабця. – Тоді я була ще маленькою дівчинкою. Ми вирощували овочі, розводили кролів та курей, і мені дуже подобалось за ними доглядати.

– От бачите! – просіяв татусь. – Ми вирощуватимемо власні продукти харчування. Садитимемо якомога більше овочів і обов'язково посадимо курей.

Мама розреготалася:

– Куди це ти зібрався висаджувати курей, “хвермере”?

– У грядки, звичайно, – незворушно провадив тато. – Саджаєш яйця у грядку – і з них виростають чудові кури. Головне – це вчасно їх зривати, бо коли в курей виростають задовгі ноги, вони розбігаються по всьому місту.

Ви чули таке? Я ж кажу, що у тата фантастичні ідеї. Він просто чудовий!

– Отже, у нас будуть свої курочки, – продовжував мріяти тато, – і вони знесуть багато яєчок. А ще ми заведемо корову. Що там у нас несуть корови, Брендочко?

– Корови несуть коров'ячі ляпки, – мовила мама. – А ти, Рональде, як завжди

верзеш казна-що. Наш садочок занадто малий для корови.

– А як щодо кози? – не вгавав татусь. – Заведемо маленьку кізоньку і щоранку будемо струшувати з неї масло, сир, молоко та сметану. Райське життя!

– У тебе якесь дивне уявлення про фермерство, дорогенький, – зауважила мама. – Скажу більше, у тебе дивні уявлення про життя. Тобі варто над цим замислитися.

– Дивні уявлення – частина мого шарму, – грайливо усміхнувся татусь.

– Я вмiю доїти корову, – озвався раптом Ланселот. Бабця лагідно поплескала його по руці.

– У Ланселота надзвичайно умілі руки, – мовила вона.

– Але ж у нас немає корови, – здивувалася мама.

– Знаю, але думаю, що я і з козою впораюсь. Я міг би навчити Ніколаса доїти козу.

– Фе! Не хочу я нікого доїти, – запротестував я, але моє обурення проігнорували.

– Ми з Ланселотом могли б забирати молоко і робити для вас йогурт і сир, – запропонувала бабця.

– А ще вам варто розвести овець, – порадив Ланселот. – Їх можна стригти, а з їхньої вовни в'язати одяг.

– Думаю, курей та кози нам цілком досить, – перебила його мама.

Я не йняв віри своїм вухам.

– Невже ми справді заведемо курей, кіз і все інше!?

– Аякже, – кивнув тато, – курей, кіз і носорога.

Мама зітхнула.

– Не звертай на тата уваги, Ніколасе.

– Аякже, – мовив тато, – ігноруй мене, Ніку. А ще краще іди – і починай грядки копати.

Я казав, що мій татусь чудовий? Забираю свої слова назад. Інколи він буває нітрохи не чудовий.

– Постривай-но, Ніку, – усміхнулась мама. – Перш аніж візьмешся за грядки, поміняй близнятам підгузки.

– Щиро дякую! Здається, ви тут мене за раба маєте, правда? – заскиглив я.

– Правда, – відповіли батьки в унісон.

Але виконати мамине прохання було нелегко: малюки зникли. Вони завжди кудись зникають, і мені здається, що вони це роблять навмисно. Врешті я вистежив Сирочка у батьківській спальні.

Він сидів у постелі й намагався натягнути на голову штани від татової піжами, приказуючи: “Ніцка! Темна ніцка!”

Але де ж Помідорця? Вона була у цій же кімнаті – сиділа на другій полиці в шафі для одягу. На другій полиці! Як же вона туди видерлася?

Помідорця діставала мамин одяг і діловито розкидала його по підлозі.

Отже, мені, врешті-решт, довелося не тільки міняти малим підгузки, а ще й наводити лад у кімнаті. Я ж кажу, що я в цьому домі – раб.

Але, попри все, я в захваті від ідеї створити фермерське господарство – і не можу дочекатися її втілення!

3. Велика прогулянка близнят

Я вмію доїти козу! Мені вдається! Молоко аж цвіркає! А навчив мене Ланселот. Спочатку я й пробувати не хотів. Це заняття видавалося мені настільки бридким, що від самої лише думки про козячі дійки мене аж пересмикувало. Але коли я побачив, наскільки вправно це робить Ланселот, мені стало соромно.

Ланселот є для мене великим авторитетом. Колись він був членом байкерського клубу “Пекельні ангели”, і хоч йому вже шістдесят шість, він ще й досі зав’язує волосся у хвостик, носить шкіряну куртку з заклепками і їздить на величезному мотоциклі з коляскою.

Врешті я наважився.

Я сів на стілець, Ланселот показав мені, як тримати козячі дійки, як правильно їх стискати, я стиснув і... – молоко так і бризнуло! Вав! Я мало зі стільця не звалився.

Тепер я вже роблю це вправно та впевнено, і мені здається, що Посмітюшка також визнала мою майстерність, тому що зі